Перевірки податкових органів по застосуванню платіжних (банківських) терміналів для розрахунку картками

17.03.2022 набрав чинності Закон №2120-IX, за яким відновлено фактичні перевірки в повному обсязі, – мораторій на фактичні перевірки закінчився. Крім того, податковим органам надано повноваження проводити перевірки з питань забезпечення платниками податків можливості проведення розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів (далі – із застосовування платіжних терміналів).

Що на даний час є предметом перевірки?

Фактично, податківцями перевірятиметься дотримання суб'єктами господарювання Постанови КМУ від 29 вересня 2010 р. N 878.

Постанова N 878 встановлює такі обов'язки:

1. *Усі суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сфері продажу товарів, громадського харчування та послуг і які відповідно до закону використовують реєстратори розрахункових операцій, повинні використовувати платіжні термінали;*
2. *Кількість платіжних терміналів повинна становити не менше ніж 50% кількості РРО. Якщо ж використовується тільки один РРО, – відповідно слід застосовувати один платіжний термінал.*

Разом з тим, Постанова N 878 робить і певні виключення – звільняє від необхідності застосування платіжного термінала:

1. *У закладах громадського харчування **закритого типу** (зокрема, – що обслуговують особовий склад ЗСУ та інших військових формувань, студентів, учнів та викладачів вищих, професійно-технічних, загальноосвітніх навчальних закладів, працівників промислових підприємств);*
2. *Підприємства торгівлі з **торговельною площею до 20 кв.** метрів (крім автозаправних станцій);*
3. *Суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність **у населених пунктах з чисельністю населення менше ніж 25 тис. осіб.***

Однак, якщо стосовно пільг для закладів закритого типу та суб'єктів господарювання у населених пунктах з чисельністю <25 тис. осіб зрозуміло, то

кого слід віднести до «*підприємств торгівлі*» у такому випадку?

Є нюанси.

До 19.05.2005 Постанова НБУ N 479 від 24.09.99 давала чітке визначення для цього терміну: «***підприємство торгівлі*** *(послуг) – суб'єкт підприємницької діяльності, який відповідно до укладеної між ним і еквайром (або платіжною організацією) угодою взяв на себе зобов'язання щодо надання товарів (послуг) держателям платіжних карток визначеної платіжної системи за умови їх оплати еквайром*».

Тобто, до ***підприємств торгівлі*** відносились загалом суб'єкти господарювання – *як фізичні особи-підприємці, так і юридичні особи*.

Однак, 27.08.2001 Постанова НБУ N 479 втратила чинність.

Відзначимо, що аналогічне за змістом і формулюванням визначення *підприємства торгівлі* було наведено також в Положенні НБУ N 490 від 20.11.98. Своєю чергою Положення втратило чинність 15.12.2003.

З того часу у нормативно-правовому полі виник вакуум. **Маємо лише ненормативні джерела.**

Так, в листі від 01.08.2007 N 91-28/234 Мінекономіки, фактично, ототожнює «підприємство торгівлі» з магазином. До прикладу: «*Якщо суб'єкт господарювання має кілька підприємств (мережа магазинів), то…*».

Слід загадати й ДСТУ 4303:2004 РОЗДРІБНА ТА ОПТОВА ТОРГІВЛЯ, котрий дає визначення, серед іншого, суб'єктів торгівельної діяльності. Так, розділ 5 "СУБ'ЄКТИ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ПРОФЕСІЇ В ТОРГІВЛІ" оперує наступним визначенням:

> *5.2 роздрібне торговельне підприємство*
> *Майновий комплекс, який є господарською статутною ланкою в роздрібній торгівлі з правами юридичної особи, що здійснює закупівлю товарів для їх продажу кінцевому споживачеві та надає йому послуги*
>
> *Примітка. Майновий комплекс охоплює земельні ділянки, будівлі, капітальні та некапітальні споруди, устаткування, інвентар, товари, назву фірми, товарні знаки тощо*

Очевидно, таке визначення також не дає чіткості в критеріях.

То ж для отримання чітких роз'яснень з цього приводу Компанія Вікторія звертається до Мінекономіки та Держспоживслужби: важливо розуміти, чи

стосується пільга в частині застосування платіжного термінала за торговельної площі до 20 м. кв. ***фізичних осіб-підприємців.***

Допускати чи не допускати податківців до перевірки?

Право на фактичну перевірку з питань наявності/застосування платіжних терміналів податківці мають, зокрема, згідно з Податковим кодексом України – підпунктів 20.1.10, 80.2.2, 80.2.3.

Відповідальність, що застосовується вперше протягом року становить від 1700 до 3400 грн, а вдруге протягом року – це до 17 000 грн.

Отже, недопуск до перевірки може бути в будь-якому випадку виправданим, якщо протягом року вже до суб’єкта підприємницької застосовувалась така відповідальність.

Відзначимо, що накази на проведення перевірки з питань застосування терміналу нічим не відрізняються від тих, що видуваються ДПС для перевірки з питань застосування РРО, оформлення трудових відносин тощо.

Тому, неналежність оформлення наказу, в т.ч. відсутність конкретного порушення, котре мало би зазначатись в наказі, – пряма підстава для недопуску. Однак сам недопуск слід супроводжувати одночасним судовим оскарженням наказу на перевірку. В іншому випадку податківці застосують адміністративний арешт.

Відповідальність, яку застосовують податкові органи у разі виявлених порушень

За статтею 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) податківці мають право складати протоколи у разі порушення порядку застосування платіжних терміналів.

Далі справи розглядають керівники податкових органів та їх заступники, повноважені ними посадові (службові) особи. Таке право податківцям надано, своєю чергою, ст. 234-2 КУпАП.

Стаття 163-15 КУпАП передбачає, що:

«порушення порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), у тому числі перевищення граничних сум розрахунків готівкою, недотримання установлених законодавством вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів –

тягне за собою накладення штрафу на фізичну особу – підприємця, посадових осіб юридичної особи ***від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян****.*

Дія, передбачена частиною першою цієї статті, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке ж порушення, –

тягне за собою накладення штрафу ***від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян****».*

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту від протиправних дій/вимог контрагентів, звертайтесь за електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія – АО «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua

ЗАМОВИТИ ON-LINE

Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити за акційними знижками:

• послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
• консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
• послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
• виготовлення документів по охороні праці;
• електронні ключі та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
• ПРРО “Вчасно”;
• Касові апарати/РРО Datecs;
• постановку на облік РРО/ПРРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
• ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
• реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
• реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
• виготовлення дозволів на розміщення зовнішньої реклами;
• підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.